

I

(Законодателни актове)

РЕГЛАМЕНТИ

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 994/2010 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 20 октомври 2010 година

относно мерките за гарантиране на сигурността на доставките на газ и за отмяна на Директива 2004/67/ЕО на Съвета

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 194, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

след консултация с Комитета на регионите,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽²⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Природният газ („газ“) е основен елемент в енергийното снабдяване на Европейския съюз, който съставлява една четвърт от първичното енергийно снабдяване и се използва основно за производство на електроенергия, за отопление, като суровина в индустрията и гориво в транспорта.
- (2) Потреблението на газ в Европа се увеличи бързо през последните десет години. В условията на намаляващо собствено производство вносът на газ нарасна още по-бързо, водейки до по-голяма зависимост от внос и необходимост да се работи в аспекта сигурност на доставките на газ. Освен това някои държави-членки се озовават в

положението на газов остров в резултат от липсата на инфраструктурни връзки с останалата част на Съюза.

- (3) Предвид значението на природния газ в енергийния микс на Съюза настоящият регламент има за цел да демонстрира на клиентите, че се вземат всички необходими мерки за гарантиране на непрекъснати доставки на газ, особено при трудни климатични условия и в случай на прекъсване. Отчита се, че тези цели следва да се постигат чрез най-ефективни от гледна точка на разходите мерки, за да не се засяга относителната конкурентоспособност на този вид гориво в сравнение с други видове.
- (4) С Директива 2004/67/ЕО на Съвета ⁽³⁾ за първи път се създаде правна рамка на равнище на Общността за гарантиране сигурността на доставките на газ и с оглед принос към правилното функциониране на вътрешния пазар на газ в случай на прекъсване на доставките. С нея беше създадена Група за координация по газа, която беше полезна в обмена на информация и определянето на общи действия между държавите-членки, Комисията, газовата промишленост и потребителите. Мрежата от кореспонденти за енергийна сигурност, която Европейският съвет одобри през декември 2006 г., подобри капацитета за събиране на информация и рано предупреди за потенциални опасности за сигурността на енергийните доставки. Новото законодателство за вътрешния енергиен пазар, което беше прието от Европейския парламент и от Съвета през юли 2009 г., представлява важна стъпка в завършването на вътрешния енергиен пазар и има изричната цел да повиши сигурността на енергийните доставки в Съюза.
- (5) При сегашните мерки относно сигурността на доставките на газ обаче, предприети на равнище Съюза, държавите-членки все още разполагат с голяма свобода на действие в избора на мерки. Когато е застрашена сигурността на доставките за дадена държава-членка, съществува категорично рискът мерките, разработени едностранно от

⁽¹⁾ Становище от 20 януари 2010 г. (все още непубликувано в Официален вестник).

⁽²⁾ Позиция на Европейския парламент от 21 септември 2010 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 11 октомври 2010 г.

⁽³⁾ ОВ L 127, 29.4.2004 г., стр. 92.

- тази държава-членка, да излагат на опасност правилното функциониране на вътрешния пазар на газ и доставките на газ за клиентите. Случилото се неотдавна показва доколко реален е този риск. За да може вътрешният пазар на газ да продължи да функционира дори и в условия на недостиг в доставките, е необходимо да се предвиди солидарност и координиране в отговор на кризите в доставките, както по отношение на превантивните действия, така и по отношение на реакцията на конкретни случаи на прекъсване на доставките.
- (6) В някои региони на Съюза се доставя газ с ниска калоричност. Поради неговите характеристики той не може да се използва в уреди за газ с висока калоричност. Възможно е обаче газ с висока калоричност да се използва в уреди за газ с ниска калоричност, ако се превърне в газ с ниска калоричност, например чрез добавяне на азот. Характеристиките на газа с ниска калоричност следва да се разгледат на национално и регионално равнище и следва да се вземат предвид при оценката на риска и в превантивните планове за действия и в плановете за действия при извънредни ситуации на национално и регионално равнище.
- (7) Диверсификацията на пътищата за доставка на газ и източниците на доставки за Съюза е от съществено значение за увеличаване сигурността на доставките на Съюза като цяло и на неговите държави-членки поотделно. В бъдеще сигурността на доставките ще зависи от бъдещото развитие на структурата на горивния микс, развитието на производството на Съюза и на третите държави, снабдяващи Съюза, инвестициите в съоръжения за съхранение и в диверсификацията на пътища за доставка на газ и източници на доставки вътре и извън Съюза, в т. ч. и съоръжения за втечен природен газ („ВПП“). В този контекст следва да се обърне особено внимание на приоритетните инфраструктурни дейности, набелязани в Съобщението на Комисията от 13 ноември 2008 г., озаглавено „Втори стратегически енергиен преглед - план за действие на ЕС за енергийна сигурност и солидарност“, а именно южния газов коридор (Набуко и междусистемната връзка Турция—Гърция—Италия), диверсифицирани и достатъчни доставки на ВПП за Европа, ефективна взаимосвързаност на Балтийския регион, Средиземноморския енергиен пръстен и подходящи преносни връзки за природен газ север-юг в централна и югоизточна Европа.
- (8) С цел намаляване на въздействието на евентуални кризи, породени от прекъсване на доставките на газ, държавите-членки следва да улеснят диверсификацията на енергийните източници и на пътищата и източниците за доставка на газ.
- (9) Един крупен срив в доставките на газ към Съюза може да засегне всички държави-членки, Съюза като цяло и страните по Договора за създаването на енергийна общност⁽¹⁾, подписан в Атина на 25 октомври 2005 г. Той може също да доведе до голяма стопанска вреда в цялата икономика на Съюза. По подобен начин прекъсването на доставките на газ може да има тежки социални последици, по-специално за уязвимите групи клиенти.
- (10) Някои клиенти, включващи *inter alia* битови клиенти и клиенти, предоставящи съществени социални услуги, като например здравеопазване и грижи за деца, образование и други социални услуги, както и услуги, без които е невъзможно функционирането на дадена държава-членка, са особено уязвими и могат да се нуждаят от защита. Една широка дефиниция на такива защитени клиенти не следва да противоречи на европейските механизми за солидарност.
- (11) Докладът относно изпълнението на Европейската стратегия за сигурност, одобрен от Европейския съвет на заседание, проведено през декември 2008 г., откроява все по-голямата зависимост от вносна енергия като значителен допълнителен риск за сигурността на енергийните доставки на Съюза и подчертава, че енергийната сигурност е едно от новите предизвикателства за политиката на сигурността. Вътрешният пазар на газ е централен елемент в повишаването на сигурността на енергийните доставки в Съюза и в намаляване на степента, до която отделни държави-членки са изложени на вредните въздействия на прекъсването на доставките.
- (12) От съществено значение за един добре функциониращ вътрешен пазар на газ е мерките, предприети за гарантиране на сигурността на доставките на газ, да не изкривяват ненужно конкуренцията или ефективното функциониране на вътрешния пазар на газ.
- (13) Сливът на най-голямата единична газова инфраструктура, т.нар. принцип N-1, е реалистичен сценарий. Използването на срива на подобна инфраструктура като мерило за това, какво следва да могат да компенсират държавите-членки, е рационална изходна точка за анализ на сигурността на доставките на газ на всяка държава-членка.
- (14) Наличието на достатъчна и диверсифицирана газова инфраструктура в рамките на една държава-членка и в целия Съюз, включваща по-специално нова газова инфраструктура, свързваща сегашните изолирани системи, представляващи енергийни острови, със съседните им държави-членки, е от основно значение за справяне с прекъсванията в доставките. Общите минимални критерии за сигурността на доставките на газ следва да осигурят еднакви условия за сигурността на доставките на газ при отчитане на националните или регионални особености и следва да създадат значителни стимули за изграждане на необходимата инфраструктура и подобряване на нивото на готовност в случай на криза. Мерките от страна на търсенето като преминаване към други горива могат да се окажат ценни в обезпечаването на енергийната сигурност, когато могат да се приложат бързо и да намалят чувствително търсенето, за да се реагира на прекъсване на доставките. Следва още повече да се стимулира ефективното използване на енергия, особено когато са необходими мерки от страна на търсенето. Следва надлежно да се отчита въздействието върху околната среда на предложените мерки от страна на търсенето и предлагането и да се дава възможно най-голямо предпочитание на мерките с най-слабо въздействие върху околната среда, като се взема предвид аспектът, свързан със сигурността на доставките.

(1) ОВ L 198, 20.7.2006 г., стр. 18.

- (15) Инвестициите в нова газова инфраструктура следва да се насърчават активно и следва да се осъществяват единствено след подходяща оценка на въздействието върху околната среда в съответствие с приложимите правни актове на Съюза. Такава нова инфраструктура следва да повиши сигурността на доставките на газ, като същевременно гарантира правилното функциониране на вътрешния пазар на газ. Инвестициите следва принципно да се осъществяват от предприятията и да се основават на стимули от икономическо естество. Следва да се отчита надлежно необходимостта да се улеснява включването на газ от възобновяеми енергийни източници в мрежата на газопроводната инфраструктура. В случаите, когато инвестиция в инфраструктура има трансграничен характер, Агенцията за сътрудничество между регулаторите на енергия („Агенцията“), създадена с Регламент (ЕО) № 713/2009 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, и Европейската мрежа на операторите на преносни системи за газ („ЕМОПС за газ“), създадена с Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до газопреносни мрежи на природен газ⁽²⁾, следва да имат активно участие в областите на съответната си компетентност с цел по-добро отчитане на трансграничните аспекти. Припомня се, че съгласно Регламент (ЕО) № 713/2009 Агенцията може да издава становища или препоръки по трансгранични въпроси в рамките на своята компетентност и сфера на дейност. Агенцията и ЕМОПС за газ, заедно с други участници на пазара, играят важна роля в изработването и прилагането на десетгодишния план на целия Съюз за развитие на мрежата, който ще включва, *inter alia*, европейска прогноза за адекватност на доставките, и по отношение на трансграничните взаимовръзки следва, наред с другото, да се основава на разумните потребности на различните ползватели на мрежата.
- (16) Компетентните органи или държавите-членки следва да гарантират, че пазарът на газ се изпитва като една от необходимите мерки в хода на процеса, водещ към спазване на стандарта за инфраструктурата.
- (17) При изпълнението на задачите, определени в настоящия регламент, компетентните органи следва да си сътрудничат тясно с други съответни национални органи, по-специално националните регулаторни органи, по целесъобразност и без да се засяга тяхната компетентност съгласно Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ⁽³⁾.
- (18) Когато са необходими нови трансгранични междусистемни връзки или съществуващите трябва да бъдат разширени, на ранен етап следва да се установи тясно сътрудничество между съответните държави-членки и компетентните органи и националните регулаторни органи, когато те не са компетентните органи.
- (19) Различни източници на финансиране от Съюза са на разположение за подпомагане на държавите-членки за финансиране на необходимите инвестиции в производство, инфраструктура и мерки за енергийна ефективност на регионално и местно равнище, по-специално заеми и гаранции от Европейската инвестиционна банка или финансиране от регионални, структурни или кохезионни фондове. Европейската инвестиционна банка и външните инструменти на Съюза като инструменти за европейско съседство и партньорство, инструменти за предприемачествена помощ и финансовия инструмент за сътрудничество за развитие могат също така да финансират действия в трети държави с цел подобряване сигурността на доставките на газ.
- (20) Настоящият регламент следва да позволи на предприятията за природен газ и на техните клиенти да разчитат възможно най-дълго на пазарни механизми при справянето с прекъсванията в доставките. В него следва да бъдат предвидени и кризисни механизми, които да бъдат използвани, когато само пазарите вече не са в състояние да се справят адекватно с прекъсване в доставките на газ. Дори при извънредна ситуация с цел смекчаване на ефекта от прекъсването на доставките приоритет следва да се отдава на пазарните инструменти
- (21) След влизането в сила на новото законодателство за вътрешния енергиен пазар, прието през юли 2009 г., ще се прилагат нови разпоредби за газовия сектор, с които ще се определят ясни роли и отговорности на държавите-членки, националните регулаторни органи, операторите на преносни мрежи и Агенцията и ще се повиши прозрачността на пазара с цел подобряване на неговото функциониране, сигурността на доставките и защитата на клиентите.
- (22) Завършването на вътрешния пазар на газ и ефективната конкуренция на него предлагат на Съюза най-високо ниво на сигурност на доставките за всички държави-членки, при условие че на пазара се позволи да функционира в пълна степен в случай на прекъсване на доставките, което засяга част от Съюза, независимо от причината за него. За тази цел е необходим комплексен и резултатен общ подход към сигурността на доставките, особено прозрачност, солидарност и недискриминационни политики, съвместими с функционирането на вътрешния пазар, и избягване на пазарните изкривявания и осуетяването на пазарните реакции на прекъсванията.
- (23) Сигурността на доставките на газ е споделена отговорност на предприятията за природен газ, държавите-членки, по-специално чрез техните компетентни органи, и Комисията в рамките на техните съответни сфери на дейност и компетентност. По целесъобразност националните регулаторни органи, когато те не са компетентни органи, следва също да допринасят за сигурността на доставките на газ в рамките на техните сфери на дейност и компетентност в съответствие с Директива 2009/73/ЕО. Освен това клиентите, ползващи газ за производство на електроенергия или за промишлени цели, могат също да играят важна роля за сигурността на доставките на газ чрез способността им да противодействат на кризата с мерки от страна на търсенето, като например договори с възможност за прекъсване на снабдяването и преминаване на други горива, тъй като това оказва пряко въздействие върху баланса предлагане-търсене.

(1) ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 1.

(2) ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 36.

(3) ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 94.

- (24) Следователно точното определяне на ролите и отговорностите на всички предприятия за природен газ и на компетентните органи е от основно значение за поддържане на добре функциониращ вътрешен пазар на газ, особено при прекъсвания в доставките и в кризисни ситуации. Тези роли и отговорности следва да бъдат определени по такъв начин, че да гарантират спазването на подхода на три нива, като първо бъдат ангажирани съответните предприятия за природен газ и промишлеността, после държавите-членки на национално или регионално равнище, а най-накрая и Съюзът. В случай на криза с доставките, на участниците на пазара следва да бъде предоставена достатъчна възможност да реагират на ситуацията посредством мерки, основаващи се на пазара. Когато реакциите на участниците на пазара не са достатъчни, държавите-членки и техните компетентни органи следва да вземат мерки с цел отстраняване или смекчаване на последиците от кризата с доставките. Единствено когато тези мерки не са достатъчни, следва да се вземат мерки на регионално или европейско равнище за отстраняване или смекчаване на последиците от кризата с доставките. Следва да се търсят решения на регионално равнище, доколкото това е възможно.
- (25) В дух на солидарност ще бъде установено широко регионално сътрудничество с участието на публични органи и предприятия за природен газ за изпълнение на настоящия регламент с цел да се оптимизират ползите от гледна точка на координацията на мерките за намаляване на установените рискове и прилагане на мерки, които са най-ефективни от гледна точка на разходите за съответните страни.
- (26) Следва да бъдат определени достатъчно хармонизирани стандарти за сигурност на доставките, които да обхващат поне ситуацията, която възникна през януари 2009 г., и да отчитат разликите между държавите-членки, като вземат предвид задълженията, свързани с обществени услуги, и мерките за защита на клиентите, посочени в член 3 от Директива 2009/73/ЕО. Тези стандарти за сигурност на доставките следва да бъдат стабилни, за да осигуряват необходимата правна сигурност, следва да бъдат ясно дефинирани и да не налагат неразумни и непропорционални тежести на предприятията за природен газ, в т.ч. новите участници и малките предприятия или крайните потребители. Тези стандарти също така следва да гарантират равни условия на достъп на националните клиенти до предприятията за природен газ на Съюза. Мерките, необходими за гарантиране изпълнението на стандартите за доставка, могат да включват допълнителни капацитети за съхранение и обеми, временни хранилища, договори за доставка, договори с възможност за прекъсване на снабдяването или всякакви други мерки, които имат подобен ефект, както и необходимите технически мерки, за да се гарантира безопасността на доставките на газ.
- (27) В интерес на доброто функциониране на пазара на газ е от основно значение от страна на предприятията за природен газ съвременно да бъдат направени необходимите инвестиции в местно производство и инфраструктура като междусистемни връзки, особено тези, предоставящи достъп до газовата мрежа на Съюза, оборудване, позволяващо физически двупосочен поток на газ по газопроводите, както и съоръжения за съхранение и регазификация на втечен природен газ, като се отчита възможността за прекъсване на доставките, както се случи през януари 2009 г. При прогнозиране на финансовите нужди на газовата инфраструктура във връзка с инструментите на Съюза, Комисията следва да даде, по целесъобразност, приоритет на инфраструктурните проекти, които подкрепят интеграцията на вътрешния пазар на газ и на сигурността на доставките на газ.
- (28) Операторите на преносни системи следва да не бъдат възпрепятствани да обмислят ситуация, в която инвестициите, създаващи възможност за физически капацитет за транспортиране на газ и в двете посоки („двупосочен капацитет“) при трансгранични междусистемни връзки с трети държави, може да допринесе за подобряване на сигурността на доставките, особено по отношение на трети държави, които осигуряват транзитни потоци между две държави-членки.
- (29) Важно е доставките на газ да бъдат поддържани, особено по отношение на битовите клиенти, както и по отношение на ограничен брой допълнителни клиенти, по-специално клиентите, предоставящи основни социални услуги, които могат да бъдат определени от заинтересованите държави-членки, в случаите, когато пазарът не може да продължи да им доставя. От основно значение е мерките, които трябва да бъдат предприети по време на криза, да са определени преди настъпването ѝ и да спазват изискванията за безопасност, включително когато защитените клиенти са свързани към една и съща разпределителна мрежа с други клиенти. Такива мерки могат да съдържат използването на пропорционални намаления спрямо първоначално резервирания капацитет, в случаи когато капацитетът за достъп до инфраструктурата е намален поради технически причини.
- (30) Като правило компетентните органи следва да спазват своя план за действия при извънредни ситуации. При надлежно обосновани изключителни обстоятелства те могат да предприемат действия, които се отклоняват от тези планове.
- (31) За изпълнение на задълженията за сигурност на доставките е на разположение голям избор от инструменти. Тези инструменти следва да бъдат използвани съответно в национален, регионален контекст и контекст на Съюза, за да се гарантира техният последователен и икономически ефективен резултат.
- (32) При дългосрочното планиране на инвестициите в достатъчен трансграничен капацитет и друга инфраструктура, която да осигури способността на системата дългосрочно да гарантира сигурност на доставките и да отговори на разумните заявки за доставки, аспектът сигурност на доставките е разработен в Директива 2009/73/ЕО. Постигането на стандартите за сигурност на доставките може да наложи преходен период, който да даде възможност да бъдат направени необходимите инвестиции. Изготвеният от ЕМОПС за газ и следен от Агенцията десетгодишен план на целия Съюз за развитие на мрежата е основен инструмент за набелязване на необходимите на равнище Съюза инвестиции, *inter alia* с цел прилагане на изискванията за инфраструктурата, заложи в настоящия регламент.
- (33) Като членове на Групата за координация по природния газ, ЕМОПС за газ и Агенцията, в рамките на своите сфери на отговорност, следва да участват пълноценно в процеса на сътрудничество и консултации на равнище Съюза.

- (34) Групата за координация по природния газ е основният орган, с който Комисията се консултира в контекста на установяването на превантивни планове за действия и планове за действия при извънредни ситуации. Припомня се, че ЕМОПС за газ и Агенцията са членове на Групата за координация по природния газ и с тях се провеждат консултации в този контекст.
- (35) За да се гарантира най-високо равнище на готовност в случай на прекъсване на доставките, компетентните органи следва да въведат планове за действия при извънредни ситуации, след като се консултират с предприятията за природен газ. Тези планове следва да не бъдат несъвместими помежду си на национално, регионално равнище или равнище на Съюза. Тяхното съдържание следва да се води от най-добрите практики сред съществуващите планове и да определя ясни роли и отговорности на всички съответни предприятия за природен газ и компетентни органи. Там, където това е възможно и необходимо, следва да се въведат общи планове за действия при извънредни ситуации на регионално равнище.
- (36) С цел укрепване на солидарността между държавите-членки в случай на извънредна ситуация в рамките на Съюза, и по-специално с цел подкрепа на държавите-членки, чиито географски или геоложки условия са по-малко благоприятни, държавите-членки следва да разработят мерки за солидарност. Предприятията за природен газ следва да разработят мерки, като търговски споразумения, които могат да включват увеличен износ на газ или увеличено освобождаване на газ от съоръженията за съхранение. Важно е да се поощрява сключването на споразумения между предприятията за природен газ. Действията от плана за извънредни ситуации следва да включват, по целесъобразност, механизми, гарантиращи справедливо обезщетение за предприятията за природен газ. Мерките за солидарност могат да бъдат особено уместни между държави-членки, на които Комисията препоръчва да въведат съвместни превантивни планове за действия или планове за действия при извънредни ситуации на регионално равнище.
- (37) В контекста на настоящия регламент Комисията играе важна роля в случай на извънредна ситуация, била тя на равнище на Съюза или на регионално равнище.
- (38) Европейската солидарност следва също така там, където е необходимо, да се прояви под формата на помощ за гражданска защита, предоставена от Съюза на неговите държави-членки. Тази помощ следва да получава съдействие и да се координира от общностния механизъм за гражданска защита, създаден с Решение 2007/779/ЕО, Евратом на Съвета⁽¹⁾
- (39) Настоящият регламент не засяга суверенните права на държавите-членки върху техните собствени енергийни ресурси.
- (40) В Директива 2008/114/ЕО на Съвета от 8 декември 2008 г. относно установяването и означаването на европейски критични инфраструктури и оценката на необходимостта от подобряване на тяхната защита⁽²⁾ е определен процес с цел подобряване защитата на определени европейски критични инфраструктури, в т.ч. някои газови инфраструктури в Съюза. Заедно с настоящия регламент Директива 2008/114/ЕО спомага за изграждането на комплексен подход към енергийната сигурност на Съюза.
- (41) Планове за действия при извънредни ситуации следва да се актуализират редовно и да се публикуват. Те следва да подлежат на партньорски проверки и да бъдат изпитвани.
- (42) Групата за координация по газта следва да бъде консултант на Комисията с цел улесняване на координацията на мерките за сигурност на доставките в случай на извънредна ситуация, засягаща Съюза. Тя следва също така да следи адекватността и целесъобразността на мерките, които трябва да бъдат предприемани съгласно настоящия регламент.
- (43) Настоящият регламент има за цел да даде възможност на предприятията за природен газ и компетентните органи на държавите-членки да осигуряват работещ ефективно вътрешен пазар на газ възможно най-дълго време в случай на прекъсване на доставките преди компетентните органи да предприемат мерки за справяне със ситуация, при която пазарът повече не може да осигурява необходимите доставки на газ. Такива извънредни мерки следва да отговарят изцяло на правото на Съюза и Комисията следва да бъде уведомена за тях.
- (44) Тъй като доставките на газ от трети държави имат централно място за сигурността на доставките на газ в Съюза, Комисията следва да координира действията по отношение на трети държави, като работи с третите държави, които доставят газ, и третите държави, които извършват транзит на газ, за постигането на договорености за справяне с кризисни ситуации и гарантиране на стабилен газов поток към Съюза. Комисията следва да има правото да изпрати работна група, която да наблюдава при кризисни ситуации газовите потоци към Съюза, съгласувано с участващите трети държави, като в случай на възникване на криза вследствие на затруднения в трета държава, работната група способства и посредничи за излизане от нея.
- (45) Важно е условията за доставки от трети държави да не изкривяват конкуренцията и да са съобразени с правилата на вътрешния пазар.
- (46) Когато съществува достоверна информация за ситуация извън Съюза, която застрашава сигурността на доставките на една или няколко държави-членки и може да задейства механизъм за ранно предупреждение между Съюза и трета държава, Комисията следва да информира без забавяне Групата за координация по газта и Съюзът следва да предприеме необходимите мерки и да се опита да облекчи ситуацията.

(1) ОВ L 314, 1.12.2007 г., стр. 9.

(2) ОВ L 345, 23.12.2008 г., стр. 75.

- (47) През февруари 2009 г. Съветът заключи, че прозрачността и надеждността трябва да бъдат засилени чрез съдържателен обмен на информация между Комисията и държавите-членки относно енергийните отношения с трети държави, включително дългосрочните договори, като същевременно бъде защитена информацията, чувствителна в търговско отношение.
- (48) Докато правилата, съдържащи се в Договора за Европейския съюз и Договора за функционирането на Европейския съюз, по-специално правилата за конкуренцията, се прилагат за услуги от общ икономически интерес, доколкото прилагането на тези правила не възпрепятства изпълнението на такива услуги, държавите-членки разполагат с широка свобода на действие при определяне, възлагане и организиране изпълнението на задълженията за предоставяне на обществени услуги.
- (49) Доколкото целта на настоящия регламент да гарантира сигурността на доставките на газ в Съюза не може да бъде постигната в достатъчна степен самостоятелно от държавите-членки и следователно, поради мащаба и последиците от действието, може да бъде постигната по-добре на равнище на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.
- (50) Директива 2004/67/ЕО следва да бъде отменена,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се създават разпоредби, чиято цел е да гарантират сигурността на доставките на газ чрез осигуряване на правилно и постоянно функциониране на вътрешния пазар на природен газ („газ“), като се позволи прилагането на изключителни мерки, когато пазарът вече не може да осигури изискваните доставки природен газ, и като се предвиди ясно определение за отговорностите и тяхното разпределение между предприятията за природен газ, държавите-членки и Съюза, както по отношение на превантивните действия, така и по отношение на реакцията на конкретни прекъсвания на доставките. Настоящият регламент предвижда също така прозрачни механизми, в дух на солидарност, за координиране на планирането и противодействието на извънредна ситуация на равнище държавите-членки, регион и Съюза.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат определенията от Директива 2009/73/ЕО, Регламент (ЕО) № 713/2009 и Регламент (ЕО) № 715/2009.

Освен това се прилагат и следните определения:

1. „защитени клиенти“ означава всички битови клиенти, които са свързани към газоразпределителна мрежа, и освен това може да обхваща, когато съответната държава-членка реши:

- а) малки и средни предприятия, стига те да са свързани към газоразпределителна мрежа, както и важни обществени услуги, при условие че са свързани с газоразпределителна или газопреносна мрежа и при условие че всички тези допълнителни клиенти не представляват повече от 20 % от крайното потребление на газ, и/или
- б) инсталации за централно отопление, доколкото те доставят отопление на битови клиенти и на клиентите, посочени в буква а), при условие че тези инсталации не са в състояние да преминават на други горива и са свързани с газоразпределителна или газопреносна мрежа.

Възможно най-скоро и не по-късно от 3 декември 2011 г. държавите-членки уведомяват Комисията дали възнамеряват да включат букви а) и /или б) в тяхното определение на защитените клиенти;

2. „компетентен орган“ означава националния правителствен орган или националния регулаторен орган, определен от всяка държава-членка за отговорен за гарантиране изпълнението на мерките, посочени в настоящия регламент. Това не засяга способността на държавите-членки да разрешават на компетентния орган да делегира конкретни задачи, изложени в настоящия регламент, на други органи. Такива делегирани задачи се изпълняват под ръководството на компетентния орган и се определят в плановете, посочени в член 4.

Член 3

Отговорност за сигурността на доставките на газ

1. Сигурността на доставките на газ е споделена отговорност на предприятията за природен газ, държавите-членки, по-конкретно чрез техните компетентни органи, и Комисията, в рамките на тяхната съответна сфера на дейност и компетентност. Тази споделена отговорност изисква висока степен на сътрудничество между тях.

2. Възможно най-скоро и не по-късно от 3 декември 2011 г. всяка държава-членка определя компетентен орган, който осигурява изпълнението на мерките, предвидени в настоящия регламент. По целесъобразност, докато компетентният орган не е официално определен, националните органи, които в този момент отговарят за сигурността на доставките на газ, провеждат мерките, които трябва да се изпълняват от компетентния орган съгласно настоящия регламент. Тези мерки включват извършване на оценката на риска, посочена в член 9, и на основата на тази оценка на риска въвеждане на превантивен план за действия и план за действия при извънредни ситуации и редовен мониторинг на сигурността на

доставките на газ на национално равнище. Компетентните органи си сътрудничат с цел предотвратяване прекъсване на доставките и ограничаване на вредите в случай на такова събитие. Нищо не пречи на държавите-членки да приемат законодателство за прилагане, ако е необходимо, за да отговорят на изискванията на настоящия регламент.

3. Всяка държава-членка без забавяне уведомява Комисията за наименованието на компетентния орган, след като той бъде определен и, по целесъобразност, наименованията на националните органи, отговарящи за сигурността на доставките на газ в качеството им на временни компетентни органи в съответствие с параграф 2. Всяка държава-членка оповестява публично такова определяне.

4. При изпълнението на мерките, предвидени в настоящия регламент, компетентният орган определя ролята и отговорностите на различните участващи така, че да гарантират спазването на подхода на три нива, като първо бъдат ангажирани съответните предприятия за природен газ и промишлеността, после държавите-членки на национално или регионално равнище, а най-накрая и Съюзът.

5. Комисията, по целесъобразност, координира действията на компетентните органи на регионално равнище и на равнище на Съюза, както е указано в настоящия регламент, *inter alia*, чрез Координационната група по природния газ, посочена в член 12, или групата за управление при кризи, посочена в член 11, параграф 4, по-специално в случай на извънредна ситуация на равнище на Съюза или на регионално равнище, съгласно установеното в член 11, параграф 1.

6. Мерките, с които се гарантира сигурността на доставките и които се съдържат в превантивните планове за действия и в плановете за действия при извънредни ситуации, са ясно определени, прозрачни, недискриминационни и подлежат на проверка, не изкривяват ненужно конкуренцията и резултатното функциониране на вътрешния пазар на природен газ и не излагат на опасност сигурността на доставките на газ на други държави-членки или на Съюза като цяло.

Член 4

Въвеждане на превантивен план за действия и план за действия при извънредни ситуации

1. Компетентният орган на всяка държава-членка, след като се консултира с предприятията за природен газ, съответните организации, представляващи интересите на битовите и индустриалните клиенти, снабдявани с газ, и националния регулаторен орган, когато последният не е компетентният орган, въвежда на национално равнище, без да се засяга параграф 3:

- а) превантивен план за действия, в който се съдържат мерките, необходими за отстраняване или ограничаване на въздействието на идентифицираните рискове, в съответствие с извършената съгласно член 9 оценка на риска; и
- б) план за действия при извънредни ситуации, в който се съдържат мерките, които трябва да бъдат предприети за отстраняване или смекчаване на въздействието от прекъсване на доставките на газ съгласно член 10.

2. Преди да приемат превантивен план за действия и план за действия при извънредни ситуации на национално равнище, компетентните органи най-късно до 3 юни 2012 г. обменят своите проекти на превантивни планове за действия и проектите на планове за действия при извънредни ситуации и провеждат консултации помежду си на съответното регионално равнище, и с Комисията, с цел да гарантират, че техните проекти на планове и мерки не са несъвместими с превантивните планове за действия и плановете за действия при извънредни ситуации на друга държава-членка и че те отговарят на разпоредбите на настоящия регламент и на други разпоредби от законодателството на Съюза. Такива консултации се провеждат по-специално между съседни държави-членки, особено между изолирани системи, представляващи газови острови, и съседните държави-членки, и могат да се отнасят например до държавите-членки, посочени в индикативния списък от приложение IV.

3. Въз основа на консултациите, посочени в параграф 2, и възможни препоръки на Комисията, съответните компетентни органи могат да вземат решение за създаване на съвместни превантивни планове за действия на регионално равнище („съвместни превантивни планове за действия“) и на съвместни планове за действия при извънредни ситуации на регионално равнище („съвместни планове за действия при извънредни ситуации“), в допълнение към плановете, създадени на национално равнище. В случай на съвместни планове, съответните компетентни органи се стремят, по целесъобразност, да сключват споразумения с цел осъществяване на регионалното сътрудничество. Ако е необходимо, тези споразумения се одобряват официално от държавите-членки.

4. При разработване и прилагане на превантивния план за действия и на плана за действия при извънредни ситуации на национално и/или регионално равнище, компетентният орган надлежно взема под внимание безопасната експлоатация на газовата система във всеки един момент и разглежда и посочва в тези планове техническите ограничения, засягащи експлоатацията на мрежата, включително технически причини и причини, свързани с безопасността, които могат да доведат до намаление на потоците в случай на извънредна ситуация.

5. Не по-късно от 3 декември 2012 г., превантивните планове за действия и плановете за действия при извънредни ситуации, включително, когато е приложимо, съвместните планове, се приемат и се оповестяват публично. Тези планове се съобщават на Комисията без забавяне. Комисията информира Координационната група по природния газ. Компетентните органи осигуряват редовния мониторинг на изпълнението на тези планове.

6. В тримесечен срок след като е била уведомена от компетентните органи за плановете, посочени в параграф 5:

- а) Комисията оценява тези планове в съответствие с буква б). За тази цел Комисията се консултира с Координационната група по природния газ относно тези планове и надлежно взема предвид становището ѝ. Комисията докладва на Координационната група по природния газ своята оценка относно плановете, и

- б) когато въз основа на тези консултации Комисията:
- i) прецени, че превантивният план за действия или планът за действия при извънредни ситуации не е резултатен по отношение ограничаване на рисковете, установени в оценката на риска, тя може да препоръча на съответния компетентен орган или компетентните органи да променят съответния план;
  - ii) счита, че един превантивен план за действия или план за действия при извънредни ситуации е в противоречие със сценариите за риска или с плановете на друг компетентен орган, или не отговаря на разпоредбите на настоящия регламент или други разпоредби на законодателството на Съюза, тя изисква съответния план да бъде променен;
  - iii) счита, че превантивният план за действия застрашава сигурността на доставките на газ на други държави-членки или на Съюза като цяло, тя взема решение да отправи искане към компетентния орган да преразгледа този превантивен план за действия и може да представи конкретни препоръки за неговото изменение. Комисията обосновава подробно решението си.

7. В четиримесечен срок след като е бил уведомен за искането на Комисията, посочено в параграф 6, буква б), подточка ii), съответният компетентен орган изменя превантивния си план за действия или плана си за действия при извънредни ситуации и уведомява за него Комисията или информира Комисията за причините, поради които не е съгласен с искането. В случай на несъгласие Комисията може, в двумесечен срок от отговора на компетентния орган, да оттегли искането си или да свика среща за обсъждане на въпроса със съответния компетентен орган и, когато Комисията прецени, че това е необходимо, с Координационната група по природния газ. Комисията излага подробно основанията си да поиска плановете да бъдат изменени. Компетентният орган взема изцяло предвид позицията на Комисията. Когато окончателното решение на компетентния орган се отклонява от позицията на Комисията, компетентният орган следва да осигури и оповести, заедно с решението и позицията на Комисията, и основанията за това решение, в срок от два месеца след получаване на позицията на Комисията. Когато е приложимо, компетентният орган оповестява изменения план незабавно.

8. В тримесечен срок след като е бил уведомен за решението на Комисията, посочено в параграф 6, буква б), подточка iii), съответният компетентен орган изменя превантивния си план за действия и уведомява за него Комисията или информира Комисията за причините, поради които не е съгласен с решението. В случай на несъгласие Комисията може в двумесечен срок от отговора на компетентния орган да реши да измени или да оттегли искането си. Ако Комисията поддържа искането си, съответният компетентен орган изменя плана в двумесечен срок, след като е бил уведомен за решението на Комисията, като отчита в пълна степен препоръките на Комисията, посочени в параграф 6, буква б), подточка iii), и уведомява за това Комисията.

Комисията информира Координационната група по природния газ и надлежно взема под внимание нейните препоръки при изготвянето на становището си относно изменения план, което се предава най-късно два месеца след уведомяването на компетентния орган. Съответният компетентен орган взема изцяло предвид становището на Комисията и в рамките на два месеца след получаването на становището на Комисията приема изменения план и го оповестява.

9. Спазва се поверителността на чувствителната търговска информация.

Член 5

Съдържание на националните и съвместни превантивни плановете за действия

1. Националните и съвместни превантивни плановете за действия съдържат:

- a) резултатите от оценката на риска, предвидена в член 9;
- б) мерките, обемите, капацитетите и времето, необходимо за изпълнение на стандартите за инфраструктурата и доставките на газ, както е предвидено в членове 6 и 8, включително, когато е приложимо, степента, в която някои мерки от страна на търсенето могат в достатъчна степен да компенсират временно прекъсване на доставките, посочено в член 6, параграф 2, установяването на най-голямата единична газова инфраструктура от общ интерес в случай на прилагане на член 6, параграф 3, и всеки стандарт за увеличени доставки по член 8, параграф 2;
- в) задълженията, наложени на предприятията за природен газ и други съответни органи, включително за безопасна експлоатация на газовата система;
- г) други превантивни мерки, като например свързаните с необходимостта от засилване на междусистемните връзки между съседни държави-членки и възможността за разнообразяване на пътищата за доставка на газ и източниците на доставки, по целесъобразност, за преодоляване на установените рискове с цел да се поддържа доставката на газ за всички клиенти, доколкото е възможно;
- д) механизми, които да бъдат използвани за сътрудничество с други държави-членки за изготвяне и изпълнение на съвместни превантивни плановете за действия и съвместни плановете за действия при извънредни ситуации, както е посочено в член 4, параграф 3, където е приложимо;
- е) информация за съществуващи и бъдещи междусистемни връзки, включително тези, които предоставят достъп до газо-преносната мрежа на Съюза, трансграничните потоци, трансграничния достъп до съоръжения за съхранение и физическия капацитет за транспортиране на газ и в двете посоки („двупосочен капацитет“), по-специално в случай на извънредна ситуация;
- ж) информация относно всички задължения за обществени услуги, свързани със сигурността на доставките на газ.

2. Националните и съвместни превантивни планове за действия, и по-специално действията за изпълнение на стандарта за инфраструктура, предвиден в член 6, отчитат десетгодишния план за развитие на мрежата в целия Съюз, който се разработва от ЕМОПС за газ съгласно член 8, параграф 10 от Регламент (ЕО) № 715/2009.

3. Националните и съвместни превантивни планове за действия се основават главно на пазарни мерки и отчитат икономическото въздействие, резултатността и ефикасността на мерките, въздействието върху функционирането на вътрешния енергиен пазар и въздействието върху околната среда и потребителите, и не налага неоправдана тежест за предприятията за природен газ, нито въздейства отрицателно върху функционирането на вътрешния пазар на газ.

4. Националните и съвместни превантивни планове за действия се актуализират на всеки две години, освен ако обстоятелствата не изискват това да става по-често, и отразяват актуализираната оценка на риска. Предвидените консултации между компетентните органи по член 4, параграф 2, се извършват преди приемането на актуализирания план.

Член 6

Стандарт за инфраструктура

1. Държавите-членки или, когато дадена държава-членка предвижда това, компетентният орган гарантира, че са взети необходимите мерки, така че най-късно до 3 декември 2014 г., в случай на прекъсване на най-голямата единична газова инфраструктура, капацитетът на останалата инфраструктура, определен по формулата N-1, както е посочено в точка 2 от приложение I, е в състояние, без да се засягат разпоредбите на параграф 2 от настоящия член, да доставя необходимите количества газ за задоволяване на общото търсене на газ в района на изчислението за един ден на изключително голямо търсене на газ, настъпващ със статистическа вероятност веднъж на 20 години. Това не засяга, когато е уместно и необходимо, отговорността на системните оператори да направят съответните инвестиции и задълженията на операторите на преносни системи, както е предвидено в Директива 2009/73/ЕО и Регламент (ЕО) № 715/2009.

2. Задължението да се гарантира, че останалата инфраструктура има капацитет да задоволи цялото търсене на газ, посочено в параграф 1, се счита за изпълнено и когато компетентният орган докаже в превантивния план за действия, че едно прекъсване на доставките може да бъде навреме и в достатъчна степен компенсирано от подходящи пазарни мерки от страна на търсенето. За тази цел се използва формулата от точка 4 на приложение I.

3. По целесъобразност, според оценката на риска, посочена в член 9, съответните компетентни органи могат да решат, че задължението, установено в параграф 1 от настоящия член, се изпълнява на регионално, вместо на национално равнище. В този случай се определят съвместни превантивни планове за действия съгласно член 4, параграф 3. Прилага се точка 5 от приложение I.

4. Всеки компетентен орган, след като се консултира със съответните предприятия за природен газ, незабавно съобщава на Комисията всеки случай на нарушение на задълженията, установени в параграф 1, и информира Комисията за причините за това неизпълнение.

5. Операторите на преносната мрежа осигуряват постоянен двупосочен капацитет по всички трансгранични междусистемни връзки между държави-членки възможно най-скоро и най-късно до 3 декември 2013 г., освен:

а) в случай на връзки с производствени съоръжения, съоръжения за ВПГ и газоразпределителни мрежи, или

б) когато е предоставено освобождаване съгласно член 7.

До 3 декември 2013 г. операторите на газопреносната система адаптират действието на газопреносните системи частично или като цяло с цел да позволят физически преминаването на потоци от газ и в двете посоки по трансграничните междусистемни връзки.

6. Когато двупосочният капацитет вече съществува или е в процес на изграждане на една конкретна трансгранична междусистемна връзка, задължението, посочено в параграф 5, първа алинея, се счита за изпълнено за тази междусистемна връзка, освен ако от една или повече държави-членки е поискано увеличаване на капацитета с цел сигурност на доставките. Когато е направено такова искане за увеличаване, се прилага процедурата по член 7.

7. Държавите-членки или, когато дадена държава-членка предвижда това, компетентният орган гарантира, че като първа стъпка пазарът винаги се изпитва по прозрачен, подробен и недискриминационен начин, за да се прецени дали от пазара се изисква инвестицията в инфраструктурата, необходима за изпълнение на задълженията, посочени в параграфи 1 и 5.

8. Националните регулаторни органи отчитат ефективно направените разходи за изпълнение на задълженията, посочени в параграф 1, и разходите за осигуряване на постоянен двупосочен капацитет, така че да предоставят подходящи стимули, когато определят или одобряват, по прозрачен и подробен начин, тарифите или методологията съгласно член 41, параграф 8 от Директива 2009/73/ЕО и член 13 от Регламент (ЕО) № 715/2009. Доколкото дадена инвестиция за създаване на двупосочен капацитет не се налага от пазара и когато тези инвестиции водят до разходи в повече от една държава-членка или в една държава-членка в полза на една или повече други държави-членки, националните регулаторни органи на всички съответни държави-членки съвместно вземат решение за разпределението на разходите, преди да се вземе решение за инвестиране. Разпределението на разходите по-специално взема предвид съотношението на ползите от инвестиции в инфраструктурата за увеличаване сигурността на доставките на съответните държави-членки. Прилага се член 8, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 713/2009.

9. Компетентният орган гарантира, че всяка нова газо-преносна инфраструктура допринася за сигурността на доставките чрез разработването на добре свързана мрежа, включително, по целесъобразност, чрез достатъчен брой трансгранични входни и изходни точки в съответствие с търсенето на пазара и установените рискове. Когато е целесъобразно, в рамките на оценката на риска Компетентният орган проверява къде съществуват вътрешни ограничаващи фактори и дали националният капацитет и инфраструктури за приемане на газ, по-специално преносните мрежи, са в състояние да адаптират националните потоци газ към сценарий на прекъсване на най-голямата единична газова инфраструктура, посочена в оценката на риска.

10. Допуска се изключение по отношение на Люксембург, Словения и Швеция, които не са обвързани, но се стремят да изпълнят задълженията, установени в параграф 1 от настоящия член, като същевременно гарантират доставките на газ за защитените клиенти в съответствие с член 8. Това изключение се прилага:

- а) по отношение на Люксембург: докато има най-малко две междусистемни връзки с други държави-членки, най-малко два различни източника на доставки и няма хранилища за газ или съоръжение за ВПГ на своята територия;
- б) по отношение на Словения: докато има най-малко две междусистемни връзки с други държави-членки, най-малко два различни източника на доставки и няма хранилища за газ или съоръжение за ВПГ на своята територия;
- в) по отношение на Швеция: докато не осъществява транзит на газ за други държави-членки през своята територия, има годишно брутно вътрешно потребление на газ, по-малко от 2 млн. т., и по-малко от 5 % общо първично потребление на енергия от газ.

Тези три държави-членки осигуряват по прозрачен, подробен и недискриминационен начин редовното изпитване на пазара на инвестициите в инфраструктура и оповестяват резултатите от тези изпитвания.

Посочените в първа алинея държави-членки информират Комисията за всяка промяна по отношение на условията, установени в същата алинея. Установеното в първа алинея изключение престава да се прилага, ако най-малко едно от посочените условия вече не се изпълнява.

До 3 декември 2018 г. всяка от държавите-членки, посочени в първа алинея, предава на Комисията доклад, който описва състоянието по отношение на съответните условия, установени в същата алинея, и перспективите за спазването на задълженията по параграф 1, като вземат предвид икономическия ефект от изпълнението на стандарта за инфраструктурата, резултатите от тестовите на пазара, развитието на пазара на газ и проектите за газова инфраструктура в региона. Въз основа на доклада и ако съответните условия, установени в първата алинея на настоящия параграф, са все още изпълнени, Комисията може да реши, че установеното в първа алинея изключение може да продължи да

се прилага за още четири години. В случай на положително решение установената в настоящата алинея процедура се повтаря след четири години.

Член 7

Процедура за създаване на двупосочен капацитет или за разглеждане на искане за освобождаване

1. За всяка трансгранична междусистемна връзка между държавите-членки, с изключение на тези, освободени по силата на член 6, параграф 5, буква а), и освен ако вече съществува двупосочен капацитет или е в процес на изграждане, и не е поискано увеличаване от една или повече държави-членки с цел сигурност на доставките, операторите на преносни системи, не по-късно от 3 март 2012 г. представят на своите държави-членки или, когато държавите-членки го предвиждат, на техните компетентни органи или на техните регулаторни органи (наричани заедно в настоящия член „съответните органи“), след като се консултират с всички други заинтересовани оператори на преносни системи:

- а) предложение за двупосочен капацитет във връзка с обратната посока („капацитет за обратен поток“); или
- б) искане за освобождаване от задължението за създаване на двупосочен капацитет.

2. Предложението за капацитет за обратен поток или искането за освобождаване, посочени в параграф 1, се основават на оценка на търсенето на пазара, прогнозите за търсенето и предлагането, техническите възможности, разходите за капацитет за обратен поток, включително и произтичащото от това подсилване на преносната система, както и ползите за сигурността на доставките, като също така се взема предвид, по целесъобразност, възможният принос на капацитета за обратен поток за покриване, заедно с други евентуални мерки, на стандарта за инфраструктура, посочен в член 6, в случай на държавите-членки, получаващи ползи от капацитета за обратен поток.

3. Съответният орган, който получава предложението или искането за освобождаване, уведомява без забавяне съответните органи на другите държави-членки, които биха могли според оценката на риска да се възползват от капацитета за обратен поток, както и Комисията, за предложението или искането за освобождаване. Въпросният орган дава на съответните органи и на Комисията възможност да дадат становище в срок от четири месеца след получаване на уведомлението.

4. В срок от два месеца след изтичането на срока, посочен в параграф 3, съответният орган, въз основа на критериите, посочени в параграф 2, и на оценката на риска, извършена съгласно член 9, и като отчита в най-голяма степен становищата, получени в съответствие с параграф 3 от настоящия член, и като взема предвид аспекти, които не са строго икономически, като сигурността на доставките на газ и приноса към вътрешния пазар на газ:

- а) предоставя освобождаване, ако капацитетът за обратен поток няма да повиши значително сигурността на доставките на нито една държава-членка или регион или ако инвестиционните разходи биха превишили значително потенциалните ползи за сигурността на доставките; или
- б) приема предложението за капацитет за обратен поток; или
- в) изисква от оператора на преносна система да измени предложението си.

Съответният орган незабавно уведомява Комисията за своето решение, заедно с цялата необходима информация, която показва причините за решението, включително и становищата, получени в съответствие с параграф 3 от настоящия член. Съответните органи се стремят да гарантират, че обусловените едно от друго решения, които касаят една и съща междусистемна връзка или свързани помежду си тръбопроводи, не си противоречат.

5. В срок от два месеца след получаване на уведомлението и когато има разминаване между решението на съответния орган и становищата на другите съответни органи, Комисията може да поиска от съответния орган да измени решението си. Този срок може да бъде удължен с един месец, в случай че Комисията има нужда от допълнителна информация. Всяко предложение на Комисията, която изисква изменение на решението на съответния орган, се извършва въз основа на елементите и критериите, установени в параграф 2 и в параграф 4, буква а), като се вземат предвид причините за решението на съответния орган. Съответният орган се съобразява с искането, като изменя своето решение в срок от четири седмици. В случай че Комисията не е предприела действия в рамките на този двумесечен срок, се приема, че тя не е повдигнала възражения срещу решението на съответния орган.

6. При необходимост от допълнителен капацитет за обратен поток в съответствие с резултатите от оценката на риска, извършена съгласно член 9, процедурата, предвидена в параграфи 1—5 от настоящия член, се повтаря по молба на оператор на преносна система, на съответен орган или на Комисията.

7. Комисията и съответният орган запазват поверителността на чувствителната търговска информация през цялото време.

Член 8

Стандарт за доставки

1. Компетентният орган изисква от предприятията за природен газ, определени от него, да предприемат мерки, за да гарантират доставките на газ към защитените клиенти в държавата-членка в следните случаи:

- а) екстремни температури в продължение на период от седем дни, настъпващ със статистическа вероятност веднъж на 20 години;
- б) всеки период от най-малко 30 дни на изключително високо търсене на газ, настъпващ със статистическа вероятност веднъж на 20 години; и
- в) за период от най-малко 30 дни в случай на прекъсване на най-голямата единична газова инфраструктура в среднестатистически зимни условия.

Компетентният орган определя предприятията за природен газ, посочени в първа алинея, най-късно до 3 юни 2012 г.

2. Всеки стандарт за повишени доставки, надхвърлящ периодите от 30 дни, посочени в параграф 1, букви б) и в), или всяко допълнително задължение, наложено от съображения за сигурност на доставките на газ, се основава на оценката на риска, посочена в член 9, отразява се в превантивния план за действия и:

- а) отговаря на изискванията на член 3, параграф 6;
- б) не изкривява неоправдано конкуренцията или възпрепятства функционирането на вътрешния пазар на газ;
- в) не оказва отрицателно влияние на способността на никоя друга държава-членка да доставя природен газ на своите защитени клиенти в съответствие с настоящия член в случай на национална извънредна ситуация, извънредна ситуация на равнище Съюза или регионална извънредна ситуация; и
- г) отговаря на критериите, посочени в член 11, параграф 5, в случай на извънредна ситуация на равнище Съюза или даден регион.

В дух на солидарност, компетентният орган определя в превантивния план за действия и в плана за действия при извънредни ситуации как всяко нарастване на стандарта за доставки или всяко допълнително задължение, наложено на предприятията за природен газ, може да бъде временно намалено в случай на извънредна ситуация на равнище Съюза или регионална извънредна ситуация.

3. След периодите, определени от компетентния орган в съответствие с параграфи 1 и 2, или при по-тежки условия от тези, определени в параграф 1, компетентните органи и предприятията за природен газ се стремят да запазят, доколкото е възможно, доставките на газ, по-специално за защитените клиенти.

4. Наложеният на предприятията за природен газ задължения за изпълнение на стандартите за доставки, определени в настоящия член, се прилагат без дискриминация и не трябва да създават ненужна тежест за тези предприятия.

5. Предприятията за природен газ могат по целесъобразност да изберат да изпълняват тези задължения на регионално равнище или на равнище Съюза. Компетентният орган няма право да изисква определените в настоящия член стандарти да бъдат изпълнени въз основа на инфраструктура, намираща се само на негова територия.

6. Компетентният орган гарантира, че са създадени условия за доставки към защитените клиенти, без това да засяга правилното функциониране на вътрешния пазар на газ, и на цена, отчитаща пазарната стойност на доставките.

Член 9

Оценка на риска

1. До 3 декември 2011 г. всеки компетентен орган прави пълна оценка, въз основа на следните общи елементи, на рисковете за сигурността на доставките на газ в своята държава-членка, като:

- а) използва стандартите, определени в членове 6 и 8, които показват изчислението на формулата N-1, използваните допускания, включително тези за изчисляване на формулата N-1 на регионално ниво, както и данните, необходими за тези изчисления;
- б) отчита всички имащи отношение национални и регионални обстоятелства, по-специално размера на пазара, конфигурацията на мрежата, действителните потоци, включително и изходящите потоци от съответната държава-членка, възможността за физически газови потоци в двете посоки, включително евентуалната необходимост от последващо подсилване на преносната система, наличието на производство и съхранение и ролята на газа в енергийния микс, по-специално по отношение на топлофикацията и производството на електроенергия и за работата на промишлеността, както и съображенията за безопасността и качеството на газа;
- в) разглежда различни сценарии на изключително високо търсене на газ и прекъсване на доставките като срив на основни преносни инфраструктури, съоръжения за съхранение или терминали за ВПП и прекъсване на доставките от страна на доставчици от трети държави, като взема предвид историята, вероятността, сезона, честотата и продължителността на тяхното възникване, както и, по целесъобразност, геополитическите рискове и оценява вероятните последици от тези сценарии;
- г) отчита взаимодействието и връзката на рисковете с други държави-членки, включително, *inter alia*, по отношение на

междусистемните връзки, трансграничните доставки, трансграничния достъп до съоръжения за съхранение и двупосочния капацитет;

д) отчита максималния капацитет на взаимно свързване на всяка гранична входна и изходна точка.

2. Когато се прилага член 4, параграф 3, съответните компетентни органи също така извършват съвместна оценка на риска на регионално равнище.

3. Предприятията за природен газ, промишлените потребители на газ, съответните организации, представляващи интересите на битовите и индустриалните газови потребители, както и държавите-членки и националният регулаторен орган, когато той е различен от компетентния орган, си сътрудничат с компетентния орган и му предоставят при поискване цялата необходима информация за оценката на риска.

4. Оценката на риска се актуализира за първи път най-късно 18 месеца след приемането на превантивния план за действия и плана за действия при извънредни ситуации, посочени в член 4, и след това на всеки две години до 30 септември на съответната година, освен ако обстоятелствата не изискват по-чести актуализации. Оценката на риска отчита постигнатия напредък в инвестициите, необходими за справяне със стандарта за инфраструктура, определен в член 6, и специфичните за съответната държава трудности, срещнати при прилагането на нови алтернативни решения.

5. Оценката на риска, включително актуализираните ѝ версии, се предоставят незабавно на Комисията.

Член 10

План за действия при извънредни ситуации и нива на опасност

1. В националните и съвместните планове за действия при извънредни ситуации се:

- а) доразвиват нивата на опасност, установени в параграф 3;
- б) определят ролята и отговорностите на предприятията за природен газ и на промишлените газови потребители, включително съответните производители на електроенергия, като вземат предвид различната степен, в която те са засегнати от евентуално прекъсване на доставките на газ, както и тяхното взаимодействие с компетентните органи и, където е целесъобразно, с националните регулаторни органи на всяко от нивата на опасност, определени в параграф 3;
- в) определят ролята и отговорностите на компетентните органи и на другите органи, на които са делегирани задачи, както е посочено в член 2, параграф 2, на всяко от нивата на опасност, определени в параграф 3 от настоящия член;

- г) гарантира, че на предприятията за природен газ и промишлените потребители на газ са дадени достатъчно възможности да реагират на всяко ниво на опасност;
- д) определят, ако е необходимо, мерки и действия, които да бъдат предприети за смекчаване на потенциалното въздействие на прекъсването на доставките на газ върху централното отопление и върху доставката на електроенергия, произведена от газ;
- е) изготвят подробна процедура и мерки, които да се следват при всяко едно ниво на опасност, както и съответстващите схеми, представящи движението на информационните потоци;
- ж) определя лице или екип за управление в условия на криза и определя неговата или тяхната роля;
- з) определя приноса на мерките на пазарна основа, по-специално тези, изброени в приложение II, за справяне със ситуацията при ниво „Тревога“ и за облекчаване на ситуацията при ниво „Извънредна ситуация“;
- и) определя приноса на мерките на непазарна основа, планирани или с предстоящо изпълнение при ниво „Извънредна ситуация“, по-специално тези, изброени в приложение III, и се оценява степента, в която за справяне с кризата е необходимо използването на мерки на непазарна основа, както и ефекта от тях и се определят процедури за изпълнението им, като се взема предвид фактът, че мерки на непазарна основа се използват единствено когато пазарните механизми сами не могат вече да гарантират доставките, по-специално за защитените клиенти;
- й) описват механизмите, използвани за сътрудничество с другите държави-членки при всяко едно ниво на опасност;
- к) описват подробно задълженията за докладване, наложени на предприятията за природен газ при ниво на опасност „Тревога“ и „Извънредна ситуация“;
- л) съставя списък на предварително определени действия за осигуряване на газ в случай на извънредна ситуация, включително търговските споразумения между страните, участващи в такива действия, и компенсаторните механизми за предприятията за природен газ, по целесъобразност, при надлежно отчитане на поверителността на чувствителните данни. Тези действия могат да включват трансгранични споразумения между държавите-членки и/или предприятията за природен газ.
2. Националният и съвместният план за действия при извънредни ситуации се актуализират на всеки две години, освен ако обстоятелствата не изискват по-чести актуализации, и отразяват актуализираната оценка на риска. Консултациите между компетентните органи, предвидени по член 4, параграф 2, се извършват преди приемането на актуализираните планове.
3. Трите основни нива на опасност са следните:
- а) ниво на ранно предупреждение („Ранно предупреждение“): в случаи, когато е налице конкретна, сериозна и надеждна информация, че може да настъпи събитие, което вероятно ще доведе до значително влошаване на положението с доставките и вероятно ще доведе до задействане на ниво на тревога или на извънредна ситуация; нивото за ранно предупреждение може да бъде обявено от механизъм за ранно предупреждение;
- б) ниво на тревога („Тревога“): в случаи, когато е настъпило прекъсване на доставките или изключително високо търсене на газ, което ще доведе до значително влошаване на положението с доставките, но пазарът все още е в състояние да се справи с прекъсването или търсенето, без да е необходимо да се прибегва до непазарни мерки;
- в) ниво на извънредна ситуация („Извънредна ситуация“): в случай на изключително високо търсене на газ или значително прекъсване на доставките или друго значително влошаване на положението с доставките и в случай, че всички съответни пазарни мерки са били осъществени, но доставките на газ са недостатъчни за задоволяване на продължаващото търсене на газ, така че трябва да бъдат допълнително въведени непазарни мерки с цел, по-специално, гарантиране на доставките на газ за защитените клиенти в съответствие с член 8.
4. Националният и съвместният план за действия при извънредни ситуации гарантират, че трансграничният достъп до инфраструктурата съгласно Регламент (ЕО) № 715/2009 се поддържа, доколкото е възможно технически и от гледна точка на безопасността, и в случай на извънредна ситуация. Плановете са в съответствие с член 3, параграф 6 от настоящия регламент и с тях не се въвеждат мерки, които ненужно ограничават газовия поток през границите.
5. Когато компетентният орган обявява някое от нивата на опасност, посочени в параграф 3, той незабавно информира Комисията и ѝ предоставя цялата необходима информация, и по-конкретно информацията за действията, които възнамерява да предприеме. В случай на извънредна ситуация, която може да доведе до призив за помощ от Съюза и неговите държави-членки, компетентният орган на съответната държава-членка уведомява незабавно Центъра за наблюдение и информация в областта на гражданската защита към Комисията.
6. При обявяването на извънредна ситуация компетентният орган следва предварително определените действия, установени в неговия план за действия при извънредна ситуация, и незабавно информира Комисията по-специално за действията, които възнамерява да предприеме в съответствие с параграф 1. При надлежно обосновани изключителни обстоятелства компетентният орган може да предприема действия, които се отклоняват от плана за действия при извънредни ситуации. Компетентният орган незабавно информира Комисията за всяко такова действие и се обосновава за него.

7. Държавите-членки и в частност компетентните органи гарантират, че:

- а) не се въвеждат мерки, които неоправдано ограничават притока на газ в рамките на вътрешния пазар, по всяко време;
- б) не се въвеждат мерки, за които има вероятност да застрашат сериозно положението с доставките на газ в друга държава-членка; както и
- в) трансграничният достъп до инфраструктурата в съответствие с Регламент (ЕО) № 715/2009 се поддържа, доколкото е възможно технически и от гледна точка на безопасността, съгласно плана за действия при извънредни ситуации.

8. Комисията проверява, възможно най-скоро, но при всички случаи в рамките на пет дни от получаване от компетентния орган на информацията, посочена в параграф 5, дали обявяването на извънредна ситуация е оправдано в съответствие с параграф 3, буква в) и дали предприетите мерки следват във възможно най-голяма степен действията, изброени в плана за действия при извънредни ситуации, не създават ненужна тежест за предприятията за природен газ и съответстват на параграф 7. Комисията може, по искане на даден компетентен орган, на предприятия за природен газ или по собствена инициатива, да поиска от компетентния орган да измени мерките, които противоречат на условията, установени в параграф 7 и в първото изречение от настоящия параграф, и да отмени обявената извънредна ситуация, когато счита, че тя не е или вече не е оправдана съгласно параграф 3, буква в).

В срок от три дни след уведомяването за искането на Комисията компетентният орган изменя мерките и уведомява за това Комисията или информира Комисията за причините, поради които той не е съгласен с искането. В този случай Комисията може, в срок от три дни, да измени или оттегли искането си или да свика среща за обсъждане на въпроса с компетентния орган или, по целесъобразност, съответните компетентни органи и, когато Комисията прецени, че това е необходимо, с Координационната група по природния газ. Комисията излага подробно основанията си да поиска действието да бъде изменено. Компетентният орган взема изцяло предвид позицията на Комисията. Когато окончателното решение на компетентния орган се отклонява от позицията на Комисията, компетентният орган излага мотивите за това решение.

Член 11

Реагиране от страна на Съюза и на регионално равнище при извънредни ситуации

1. По искане на компетентен орган, който е обявил извънредна ситуация, и след като извърши проверка съгласно член 10, параграф 8, Комисията може да обяви извънредна ситуация в рамките на Съюза или на регионално равнище за конкретно засегнат географски регион. По искане на най-малко

два компетентни органа, които са обявили извънредна ситуация и след проверката в съответствие с член 10, параграф 8, и когато причините за тези извънредни ситуации са свързани, Комисията обявява, по целесъобразност, извънредна ситуация в рамките на Съюза или на регионално равнище. Във всички случаи Комисията, като използва най-подходящи за ситуацията средства за комуникация, събира становища и взема под внимание цялата съответна информация, предоставена от другите компетентни органи. Когато прецени, че основанията за извънредна ситуация в рамките на Съюза или на регионално равнище вече не оправдават обявената извънредна ситуация, Комисията обявява край на извънредната ситуация в рамките на Съюза или на региона. Във всички случаи Комисията се обосновава и информира Съвета за своето решение.

2. Веднага след обявяването на извънредна ситуация в рамките на Съюза или на регионално равнище Комисията свика Координационната група по природния газ. По време на извънредната ситуация в рамките на Съюза или на регионално равнище, по искане на най-малко три държави-членки Комисията може да ограничи участието в Координационната група по природния газ, за цяло заседание или част от него, до представителите на държавите-членки и компетентните органи.

3. При извънредна ситуация в рамките на Съюза или на регионално равнище, както е посочено в параграф 1, Комисията координира действията на компетентните органи, като изцяло отчита съответната информация и резултатите от консултацията на Координационната група по природния газ. Комисията по-специално:

- а) осигурява обмена на информация;
- б) гарантира съгласуваността и резултатността от действията на равнище държавите-членки и на регионално равнище по отношение на равнището на Съюза;
- в) координира действията по отношение на трети държави.

4. Комисията може да свика група за управление при кризи, съставена от отговорниците за управлението в условия на криза, посочени в член 10, параграф 1, буква ж), на държавите-членки, засегнати от извънредната ситуация. Комисията, със съгласието на отговорниците за управлението в условия на криза, може да покани да участват други заинтересовани лица. Комисията гарантира, че Координационната група по природния газ редовно се осведомява за работата, извършвана от групата за управление при кризи.

5. Държавите-членки и по-специално компетентните органи гарантират, че:

- а) не се въвеждат мерки, които неоправдано ограничават притока на газ в рамките на вътрешния пазар, по всяко време, и по-конкретно притока на газ до засегнатите пазари;

б) не се въвеждат мерки, които могат да застрашат сериозно положението с доставките на газ в друга държава-членка; както и

в) трансграничният достъп до инфраструктурата в съответствие с Регламент (ЕО) № 715/2009 се поддържа, доколкото е възможно технически и от гледна точка на безопасността, съгласно плана за действия при извънредни ситуации.

6. Когато по искане на даден компетентен орган или предприятие за природен газ или по своя собствена инициатива Комисията счита, че при една извънредна ситуация в рамките на Съюза или на регионално равнище действие, предприето от държава-членка или компетентен орган, или поведението на предприятие за природен газ е в противоречие с параграф 5, Комисията изисква от държавата-членка или от компетентния орган да променят своето действие или да предприемат действия, за да се гарантира спазването на параграф 5, като ги информира за причините за това. Надлежно се отчита необходимостта газопрееносната система да работи безопасно по всяко време.

В тридневен срок след уведомяването за искането на Комисията държавата-членка или компетентният орган изменя действието си и уведомява за него Комисията или излага на Комисията причините, поради които не е съгласен с искането. В този случай Комисията може в срок от три дни да измени или оттегли искането си, или да свика заседание за обсъждане на въпроса със съответната държава-членка или компетентен орган и, когато Комисията прецени, че това е необходимо, с Координационната група по природния газ. Комисията излага подробно основанията си да поиска действието да бъде изменено. Държавата-членка или компетентният орган отчитат изцяло позицията на Комисията. Когато окончателното решение на компетентния орган или на държавата-членка се отклоняват от позицията на Комисията, компетентният орган или държавата-членка излагат мотивите за това решение.

7. Комисията, след консултация с Координационната група по природния газ, изготвя постоянен резервен списък за подбор на участници в работна група за мониторинг, който е съставен от експерти от промишлеността и представители на Комисията. Тази работна група за мониторинг може да бъде използвана при нужда извън Съюза и следи и докладва относно газовите потоци към Съюза в сътрудничество с третите държави, които доставят газ и третите държави, които извършват транзит на газ.

8. Компетентният орган предоставя на Центъра за наблюдение и информация в областта на гражданската защита към Комисията информация за евентуална нужда от помощ. Центърът за наблюдение и информация в областта на гражданската защита прави оценка на глобалната ситуация и дава препоръки относно помощта, която следва да бъде предоставена

на най-засегнатите държави-членки, а когато е уместно и на трети държави.

Член 12

Координационна група по природния газ

1. Създава се Координационна група по природния газ, която да улеснява координацията на мерките във връзка със сигурността на доставките на газ. Групата е съставена от представители на държавите-членки, по-специално техните компетентни органи, както и Агенцията, ЕМОПС за газ и представителни органи на съответната промишленост и тези на съответните клиенти. Комисията, след консултация с държавите-членки, взема решение относно състава на групата, като гарантира, че тя е напълно представителна. Комисията председателства групата. Групата приема свой процедурен правилник.

2. В съответствие с настоящия регламент Координационната група по природния газ дава консултации и подпомага Комисията, по-специално по следните въпроси:

- а) сигурността на доставките на газ във всеки един момент, и по-специално в случай на извънредни ситуации;
- б) цялата информация, имаща отношение към сигурността на доставките на газ на национално и регионално равнище и равнище на Съюза;
- в) най-добри практики и евентуални насоки към всички заинтересовани страни;
- г) нивото на сигурност на доставките, целевите показатели и методологиите за оценка;
- д) национални и регионални сценарии и сценарии на равнище на Съюза и изпитване на степента на готовност;
- е) оценката на превантивните планове за действия и планове за действия при извънредни ситуации и изпълнението на предвидените в тях мерки;
- ж) координация на мерките за справяне с извънредни ситуации в Съюза с трети държави, които са страни по Договора за създаване на енергийна общност и с други трети държави;
- з) помощта, необходима на най-засегнатите държави-членки.

3. Комисията свиква редовно заседания на Координационната група по природния газ и споделя информацията, получена от компетентните органи, като запазва поверителността на чувствителната търговска информация.

Член 13

Обмен на информация

1. Когато държавите-членки имат съществуващи задължения за обществени услуги, които се отнасят до сигурността на доставките на газ, те ги оповестяват публично до 3 януари 2011 г. Всички последващи актуализации или допълнителни задължения за обществени услуги, които се отнасят до сигурността на доставките на газ, също се оповестяват веднага след като бъдат приети от държавите-членки.

2. По време на извънредна ситуация съответните предприятия за природен газ ежедневно предоставят на компетентния орган по-специално следната информация:

- а) прогноза за следващите три дена за дневното търсене и предлагане на газ;
- б) дневният дебит на газоподаването във всички трансгранични входни и изходни пунктове, както и във всички пунктове, свързващи производствени съоръжения, съоръжения за съхранение или терминали за ВПП към мрежата, в милиони кубични метри за денонощие;
- в) срокът, изразен в дни, за който се очаква доставките на газ към защитените клиенти да могат да бъдат гарантирани.

3. В случай на извънредна ситуация в рамките на Съюза или на регионално равнище Комисията има правото да изиска от компетентния орган да предостави своевременно най-малкото:

- а) информацията, предвидена в параграф 2;
- б) информация за планираните за осъществяване мерки и за мерките, вече осъществени от компетентния орган с цел облекчаване на извънредната ситуация, и информация за тяхната резултатност;
- в) отправените искания за допълнителни мерки, които да бъдат предприети от други компетентни органи;
- г) мерките, осъществени по искане на други компетентни органи.

4. Компетентните органи и Комисията запазват поверителността на информацията, която е чувствителна в търговско отношение.

5. След преодоляването на извънредната ситуация компетентният орган, възможно най-скоро и не по-късно от шест седмици след отменянето на извънредната ситуация, предоставя

на Комисията подробна оценка на извънредната ситуация и на резултатността на осъществените мерки, включително и оценка на икономическото въздействие на извънредната ситуация, въздействието върху електроенергийния сектор и предоставената и/или получена помощ от Съюза и от неговите държави-членки. Тази оценка се предоставя на Координационната група по природния газ и се отразява в актуализациите на превантивните планове за действия и плановете за действия при извънредни ситуации.

Комисията прави анализ на оценките от компетентните органи и информира държавите-членки, Европейския парламент и Координационната група по природния газ за резултатите от своя анализ в обобщен вид.

6. С цел да се даде възможност на Комисията да оцени ситуацията по отношение на сигурността на доставките на равнище Съюза:

- а) най-късно до 3 декември 2011 г. държавите-членки предават на Комисията съществуващите междуправителствени споразумения, сключени с трети държави, които оказват въздействие върху изграждането на газовата инфраструктура и доставките на газ. При сключването с трети държави на нови междуправителствени споразумения, които оказват такова въздействие, държавите-членки уведомяват Комисията;
- б) по отношение на съществуващи договори, както и на нови договори и при изменения на съществуващи договори най-късно до 3 декември 2011 г. предприятията за природен газ уведомяват съответните компетентни органи за следните елементи на договорите със срок над една година, които са сключени с доставчици от трети държави:
  - i) срок на договора;
  - ii) договорени количества общо, на годишна база и средни месечни количества;
  - iii) в случай на тревога или извънредна ситуация — договорени максимални дневни обеми;
  - iv) договорени пунктове на доставка.

Компетентният орган съобщава тези данни на Комисията в обобщен вид. В случай на сключване на нови договори или изменения на съществуващите договори, целият набор от данни следва редовно да бъде съобщаван отново в обобщен вид. Компетентният орган и Комисията гарантират поверителността на информацията.

Член 14

Мониторинг от страна на Комисията

Комисията извършва постоянен мониторинг и докладва за сигурността на мерките, свързани с доставките на газ, най-вече чрез годишна оценка на докладите, посочени в член 5 от Директива 2009/73/ЕО, и информацията, свързана с прилагането на член 11 и член 52, параграф 1 от посочената директива, и, след като стане налична, информацията, предоставена в оценката на риска, и превантивните планове за действия и плановете за действия в извънредни ситуации, които трябва да бъдат изготвени в съответствие с настоящия регламент.

Най-късно до 3 декември 2014 г., Комисията, въз основа на доклада по член 4, параграф 6, и след консултации с Координационната група по природния газ:

- а) изготвя заключения относно възможните начини за повишаване на сигурността на доставките на равнище Съюза, преценява възможността за извършване на оценка на риска и за установяване на превантивни планове за действия и плановете за действия при извънредни ситуации на равнището на Съюза и докладва на Европейския парламент и на Съвета за прилагането на настоящия регламент, включително, *inter alia*, относно постигнатия напредък в областта на взаимосвързаността на пазара; както и
- б) докладва пред Европейския парламент и Съвета относно общата съгласуваност между превантивните планове за действия и плановете за действия при извънредни ситуации на държавите-членки, както и относно приноса им към солидарността и готовността от гледна точка на Съюза.

Докладът съдържа, когато е уместно, препоръки за подобряване на настоящия регламент.

Член 15

Отмяна

Без да се засягат задълженията на държавите-членки относно сроковете за транспониране и прилагане на Директива 2004/67/ЕО, посочената директива се отменя от 2 декември 2010 г. с изключение на член 4, параграфи 1 и 2 от посочената директива, който се прилага, докато съответната държава-членка определи защитени клиенти в съответствие с член 2, параграф 1

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Страсбург на 20 октомври 2010 година.

За Европейския парламент
Председател
J. BUZEK

За Съвета
Председател
O. CHASTEL

от настоящия регламент и определи предприятията за природен газ в съответствие с член 8, параграф 1 от настоящия регламент.

Независимо от първа алинея от настоящия член, член 4, параграфи 1 и 2 от Директива 2004/67/ЕО не се прилага след 3 юни 2012 г.

Член 16

Дерогация

Настоящият регламент не се прилага за Малта и Кипър, доколкото на съответните им територии не се доставя газ. За Малта и Кипър крайните срокове, установени в член 2, втора алинея, точка 1, член 3, параграф 2, член 4, параграф 2, член 4, параграф 5, член 6, параграф 1, член 6, параграф 5, член 8, параграф 1, член 9, параграф 1 и член 13, параграф 6, букви а) и б) се прилагат, както следва:

- а) член 2, втора алинея, точка 1, член 3, параграф 2, член 9, параграф 1 и член 13, параграф 6, букви а) и б): 12 месеца;
- б) член 4, параграф 2 и член 8, параграф 1: 18 месеца;
- в) член 4, параграф 5: 24 месеца;
- г) член 6, параграф 5: 36 месеца;
- д) член 6, параграф 1: 48 месеца,

считано от деня на началото на доставките на газ на техните съответни територии.

Член 17

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 6, параграф 8, член 10, параграф 4, първо изречение, член 10, параграф 7, буква в) и член 11, параграф 5, буква в) се прилагат от 3 март 2011 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА ФОРМУЛАТА N-1

1. Дефиниция на формулата N-1

Формулата N-1 описва способността на техническия капацитет на газовата инфраструктура да задоволи цялото търсене на газ в района на изчислението в случай на прекъсване на най-голямата единична газова инфраструктура в ден с изключително високо търсене, настъпващ със статистическа вероятност веднъж на 20 години.

Газовата инфраструктура включва газопреносната мрежа, включваща междусистемните връзки, както и съоръженията за производство, ВПП и съхранение, свързани с района на изчислението.

Техническият капацитет ⁽¹⁾ на всички останали налични газови инфраструктури в случай на прекъсване на най-голямата единична газова инфраструктура следва да бъде поне равен на сумата на общото дневно търсене на газ в района на изчислението в течение на ден на изключително голямо търсене на газ по време на най-студения период, настъпващ със статистическа вероятност веднъж на 20 години.

Резултатите от формулата N-1, изчислени, както е показано по-долу, трябва да бъдат поне равни на 100 %.

2. Метод за изчисляване на формулата N-1

$$N - 1 [\%] = \frac{EP_m + P_m + S_m + LNG_m - I_m}{D_{max}} \times 100, N - 1 \geq 100 \%$$

3. Определения на параметрите на формулата N-1:

„Район на изчислението“ означава географски район, за който е изчислено прилагането на формулата N-1, определен от компетентния орган.

Определение от страна на търсенето

„D_{max}“ означава общото дневно търсене на газ (в млн. куб. метри за денонощие) в района на изчислението за ден на изключително голямо търсене на газ, настъпващ със статистическа вероятност веднъж на 20 години.

Определения от страната на предлагането

„EP_m“: технически капацитет на входните пунктове (в млн. куб. метри за денонощие), различен от съоръженията за производство, ВПП и съхранение, които се обозначават с P_m, S_m и LNG_m, означава сумата от техническите капацитети на всички гранични входни пунктове, които могат да доставят газ до района на изчислението;

„P_m“: максимален технически добивен капацитет (в млн. куб. метри за денонощие) означава сбора от максималния технически дневен производствен капацитет на всички съоръжения за добив на газ, който може да бъде доставян на входните пунктове в района на изчислението;

„S_m“: максимална техническа подаваща способност на съоръженията за съхранение (в млн. куб. метри за денонощие) означава сбора от максималния технически дневен капацитет на изтегляне от всички съоръжения за съхранение, който може да бъде доставян на входните пунктове в района на изчислението, като се вземат предвид съответните им технически характеристики;

„LNG_m“: максимален технически капацитет на съоръженията за ВПП (в млн. куб. метри за денонощие) означава сбора от максималния дневен технически възможен капацитет за изпращане към системата на всички съоръжения за ВПП в района на изчислението, като се отчитат критичните елементи като разтоварване, спомагателни услуги, временно съхранение и регазификация на ВПП, както и техническият капацитет за изпращане към системата;

„I_m“: означава техническият капацитет на най-голямата единична газова инфраструктура (в млн. куб. метри за денонощие), с най-големия капацитет да снабдява района на изчислението. Когато няколко газови инфраструктури са свързани към обща газова инфраструктура нагоре или надолу по веригата и не могат да бъдат експлоатирани поотделно, те се разглеждат като една единична газова инфраструктура.

⁽¹⁾ Съгласно член 2, параграф 1, точка 18 от Регламент (ЕО) № 715/2009 „технически капацитет“ означава максималния гарантиран капацитет, който операторът на преносната система може да предложи на ползвателите на мрежата, като вземе под внимание цялостността на системата и експлоатационните изисквания на преносната система.

4. Изчисляване на формулата N-1 чрез използване на мерки от страна на търсенето

$$N - 1[\%] = \frac{EP_m + P_m + S_m + LNG_m - I_m}{D_{max} - D_{eff}} \times 100, N - 1 \geq 100 \%$$

Определение от страна на търсенето

„D_{eff}“ означава тази част от D_{max} (в млн. куб. метри за денонощие), която в случай на прекъсване на доставките може в достатъчна степен и навреме да бъде компенсирана от подходящи пазарни мерки от страна на търсенето съгласно член 5, параграф 1, буква б) и член 6, параграф 2.

5. Изчисляване на формулата N-1 на регионално равнище

Районът на изчислението, посочен в точка 3, се разширява до съответното регионално равнище, по целесъобразност, както е определено от компетентните органи на съответните държави-членки. За изчисляване на формулата N-1 на регионално равнище се използва най-голямата единична газова инфраструктура от общ интерес. Най-голямата единична газова инфраструктура от общ интерес за региона е най-голямата газова инфраструктура в региона, която пряко или непряко допринася за доставките на газ за държавите-членки от този регион и се определя в съвместния превантивен план за действия.

Регионалното изчисляване на N-1 може да замени националното изчисляване на N-1 само когато най-голямата единична газова инфраструктура от общ интерес е от основно значение за доставките на газ на всички заинтересовани държави-членки според съвместната оценка на риска.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

СПИСЪКНА МЕРКИТЕ НА ПАЗАРНА ОСНОВА ЗА СИГУРНОСТ НА ДОСТАВКИТЕ НА ГАЗ

При разработването на превантивния план за действия и на плана за действия при извънредни ситуации компетентният орган отчита ориентировъчния и неизчерпателен списък от мерки, посочени в настоящото приложение. Компетентният орган надлежно отчита въздействието на предложените мерки върху околната среда при разработването на превантивния план за действия и на плана за действия при извънредни ситуации и дава предпочитание във възможно най-голяма степен на мерките с най-слабо въздействие върху околната среда, като същевременно взема предвид аспекта сигурност на доставките.

Мерки от страна на доставките:

- по-голяма гъвкавост на производството;
- по-голяма гъвкавост на вноса;
- улесняване на включването на газ от възобновяеми енергийни източници в газопроводната инфраструктура;
- търговско съхраняване на газ — капацитет за изтегляне и количества съхраняван газ;
- капацитет на терминалите за ВПП и максимален капацитет за изпращане към системата;
- разнообразяване на доставките на газ и пътищата за доставка на газ;
- обратни потоци;
- координирано подаване от страна на операторите на преносни системи;
- използване на дългосрочни и краткосрочни договори;
- инвестиции в инфраструктура, включително двупосочен капацитет;
- договорна уредба, която да гарантира сигурността на доставките на газ.

Мерки от страна на търсенето:

- използване на договори с възможност за прекъсване на снабдяването;
  - възможности за преминаване на друго гориво, включително използване на алтернативни резервни горива в промишлените инсталации и електрическите централи;
  - доброволно изключване на част от натоварването от страна на дружествата;
  - повишена ефективност;
  - по-голямо използване на възобновяеми енергийни източници.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ III

СПИСЪК НА МЕРКИТЕ НА НЕПАЗАРНА ОСНОВА ЗА СИГУРНОСТ НА ДОСТАВКИТЕ НА ГАЗ

При разработката на превантивния план за действия и плана за действия при извънредни ситуации компетентният орган обмисля приноса на следния индикативен и неизчерпателен списък от мерки само в случай на извънредна ситуация:

Мерки от страна на доставките:

- използване на стратегическо съхраняване на газ;
- принудително използване на запаси от алтернативни горива (напр. в съответствие с Директива 2009/119/ЕО на Съвета от 14 септември 2009 г. за налагане на задължение на държавите-членки да поддържат минимални запаси от суров нефт и/или нефтопродукти ⁽¹⁾);
- принудително използване на електричество, произведено с помощта на източници, различни от газ;
- принудително увеличаване на добива на газ;
- принудително изтегляне от хранилищата.

Мерки от страна на търсенето:

- Различни стъпки за задължително намаляване на търсенето, включващи:
  - принудително преминаване на друго гориво;
  - принудително използване на договори с възможност за прекъсване на снабдяването, когато такива не се използват напълно като част от пазарните мерки;
  - принудително изключване на част от натоварването от страна на дружествата.

⁽¹⁾ ОВ L 265, 9.10.2009 г., стр. 9.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

РЕГИОНАЛНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

В съответствие с член 194 от Договора за функционирането на Европейския съюз и както се подчертава в член 6 от Директива 2009/73/ЕО и член 12 от Регламент (ЕО) № 715/2009, регионалното сътрудничество е израз на духа на солидарност и също така е основно понятие от настоящия регламент. Регионалното сътрудничество е необходимо по-специално за изготвянето на оценката на риска (член 9), на превантивните планове за действия и плановете за действия при извънредни ситуации (членове 4, 5 и 10), на стандартите за инфраструктурата и доставките (членове 6 и 8), както и на разпоредбите за Съюза и регионалните мерки при извънредни ситуации (член 11).

Регионалното сътрудничество съгласно настоящия регламент се основава на съществуващото регионално сътрудничество между предприятията за природен газ, държавите-членки и националните регулаторни органи с цел подобряване, наред с другото, на сигурността на доставките и интеграцията на международния енергиен пазар, като например трите регионални пазара в рамките на Регионалната газова инициатива, Газовата платформа, Групата на високо равнище по Плана за взаимосвързаност на балтийския енергиен пазар, както и Координационната група за сигурността на доставките към Енергийната общност. При все това специфичните изисквания за сигурността на доставките могат да насърчат създаването на нови рамки на сътрудничество, а съществуващите области на сътрудничеството ще трябва да бъдат адаптирани с цел да се гарантира максимална ефективност.

Във връзка с все по-голямата взаимосвързаност и взаимозависимост на пазарите и доизграждането на вътрешния пазар на газ, сътрудничеството между следните държави-членки, примерно и наред с другото, включително между части от съседни държави-членки, може да увеличи индивидуалната и колективна сигурност на техните доставки на газ:

— Полша и трите балтийски държави (Естония, Латвия и Литва);

— Иберийският полуостров (Испания и Португалия) и Франция;

— Ирландия и Обединеното кралство;

— България, Гърция и Румъния;

— Дания и Швеция;

— Словения, Италия, Австрия, Унгария и Румъния;

— Полша и Германия;

— Франция, Германия, Белгия, Нидерландия и Люксембург;

— Германия, Чешката република и Словакия;

— други.

Когато е необходимо и целесъобразно, регионалното сътрудничество между държавите-членки може да се разшири, така че да се засили сътрудничеството със съседните държави-членки, и по-специално в случая на „газови острови“ с цел подобряване на междусистемните връзки. Държавите-членки могат също така да участват в различни групи за сътрудничество.